

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain 4 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi väliaikaisesti työttömyysetuuksien rahoituksesta annettua lakkia. Esityksessä ehdotetaan, että valtio osallistuisi lomautusajalta maksettavien ansiopäivärahojen rahoitukseen. Työttömyyskassalle maksettaisiin valtionosutena kustakin ansiopäivärahasta peruspäivärahaa vastaava määrä. Nykyisin valtio ei osallistu lomautusajalta maksettujen ansiopäivärahojen rahoitukseen, vaan peruspäivärahan

osuuden rahoittaa työttömyysvakuutusrahasto.

Lakia sovellettaisiin vuonna 2010 maksettaviin ansiopäivärahoihin.

Esitys liittyy valtion vuoden 2010 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Työttömyysturvalain (1290/2002) mukaiset ansiopäivärahat rahoitetaan valtionosuudella, työttömyysvakuutusrahaston keräämällä työttömyysvakuutusmaksuilla ja työttömyyskassojen jäsenmaksuilla. Työttömyysetuksien rahoituksesta annetun lain (555/1998) 4 §:n 1 momentin mukaan valtionosuutena työttömyyskassalle maksetaan kustakin ansiopäivärahasta työttömyysturvalain mukaista peruspäivärahaa vastaava määrä. Jos ansiopäiväraha maksetaan työttömyysturvalain 4 luvun mukaisesti soviteltuna tai vähennettynä, valtionosuutena maksetaan se määrä, joka vastaa peruspäivärahan suhteellista osuutta kustakin täydestä työttömyysturvalain 6 luvun 2 §:n 1 momentin mukaan määrätyvästä ansiopäivärahasta. Työttömyyskassan rahoitusosuuus on 5,5 prosenttia ansiopäivärahasta. Työttömyysvakuutusrahasto rahoittaa valtion ja työttömyyskassan osuuskien vähentämisen jälkeen jäljellä jäävän erotuksen.

Lomautusajalta maksettuihin ansiopäivärahoihin, työttömyysturvalain 1 luvun 5 §:n 1 momentin 12 kohdassa tarkoitettun sääesteen ja 14 kohdassa tarkoitettun lomautukseen rinnastettavan syyn ajalta maksettuihin ansiopäivärahoihin ja mainitun lain 6 luvun 9 §:ssä tarkoitettuihin lisäpäiviin ei makseta valtionosuutta. Työttömyysvakuutusrahaston osuutena maksetaan työttömyyskassalle näistä päivärahamenoista 94,5 prosenttia työttömyyskassan rahoittaessa loppuosan.

Työttömyyden yleisen kasvun ohella erityisesti lomautusten kasvu on lisännyt voimakkaasti työttömyysvakuutusrahaston menoja, koska valtio ei osallistu lomautusajalta maksettavien ansiopäivärahojen rahoitukseen. Samaan aikaan työllisyden lasku johtaa maksettujen palkkojen mukaan määrätyvien työttömyysvakuutusmaksuuttojen alenemiseen.

Työllisyden hoidon kannalta on tärkeää, että työllistämisen kustannukset nousevat mahdollisimman vähän. Myös palkansaajien ostovoiman kehitys on tärkeää talouden ja

työllisyuden kehittymisen kannalta. Osto-voimaan vaikuttavat työllisyiden ohella pal-kansajilta perittävät verot ja maksut.

Mallilliset maksujen korotukset ovat nykyisessä taloustilanteessa erittäin tärkeitä. Ne myös luovat edellytyksiä mallillisille palkka-ratkaisuille työmarkkinakierroksen neuvotte-luissa.

Hallituksen tavoitteena on palkansaajan ja työnantajan työttömyysvakuutusmaksujen kohdalla ollut niiden 0,2 prosenttiyksikön nousu vuonna 2010 ja myös tulevana vuosi-na. Työttömyysvakuutusmaksun korotuspai-ne on selvästi tätä suurempi. Jotta työttö-myiden kasvusta aiheutuvaa maksujen koro-tusta voidaan hillitä, ehdotetaan, että valtio maksaisi lomautuksen, lomautukseen rinnastettavan syyn ja sääesteen ajalta maksetuista ansiopäivärahoista valtionosuutena työttö-myyskassalle peruspäivärahaa vastaavan määrän. Valtionosuuus vähentää vastaavasti työttömyysvakuutusrahaston rahoitusosuutta. Valtionosuuus maksettaisiin vuonna 2010 maksetuista ansiopäivärahoista.

2. Esityksen vaikutukset

Vuonna 2009 lomautusajalta arvioidaan maksettavan ansiopäivärahaa noin 8,3 mil-joonalta päivältä. Määrässä ovat mukana lo-mautusajalta sekä lomautukseen rinnastet-tavan syyn ja sääesteen ajalta maksettavat työttömyyspäivärahat. Jos lomautusten määrä on vuonna 2010 tämän vuoden tasolla, rahoitukseen ehdotettu muutos lisäisi valtion menoja 175 miljoonalla eurolla vuonna 2010.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu sosiaali- ja terveys-ministeriössä. Valmistelun yhteydessä on kuultu keskeisiä työmarkkinajärjestöjä.

4. Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy valtion vuoden 2010 talousar-vioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

5. Voimaantulo ja soveltaminen

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1. päävänä tammikuuta 2010 ja olevaksi voimassa 31. päivään joulukuuta 2010.

Lakia sovellettaisiin vuonna 2010 maksetujen ansiopäivärahojen rahoitukseen.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksytyväksi seuraava lakiyhdistus:

Lakiehdotus

Laki

työttömyysetuksien rahoituksesta annetun lain 4 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan väliaikaisesti työttömyysetuksien rahoituksesta 24 päivänä heinäkuuta 1998 annetun lain (555/1998) 4 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 345/2009, seuraavasti:

4 §

Ansiopäivärahojen rahoitus

Työttömyysturvalain 6 luvun 9 §:ssä taroitettuihin lisäpäiviin ei suoriteta valtionosuutta. Työttömyysvakuutusrahaston osuudena maksetaan työttömyyskassalle näihin päivärahoihin 94,5 prosenttia menoista.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010 ja se on voimassa 31 päivään joulukuuta 2010.

Tätä lakia sovelletaan vuonna 2010 maksettujen ansiopäivärahojen rahoitukseen.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 6 päivänä marraskuuta 2009

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Liisa Hyssälä*

*Liite
Rinnakkaisteksti*

Laki

työttömyysetuksien rahoituksesta annetun lain 4 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan väliaikaisesti työttömyysetuksien rahoituksesta 24 päivänä heinäkuuta 1998 annetun lain (555/1998) 4 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 345/2009, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

4 §

Ansiopäivärahojen rahoitus

Lomautusajalta maksettuihin ansiopäivärahoihin, työttömyysturvalain 1 luvun 5 §:n 1 momentin 12 kohdassa tarkoitettun säästeen ja 14 kohdassa tarkoitettun lomautukseen rinnastettavan syn ajalta maksettuihin ansiopäivärahoihin ja mainitun lain 6 luvun 9 §:ssä tarkoitettuihin lisäpäiviin ei suoriteta valtionosuutta. Työttömyysvakuutusrahaston osuutena maksetaan työttömyyskassalle näihin päivärahoihin 94,5 prosenttia menoista.

Ehdotus

4 §

Ansiopäivärahojen rahoitus

Työttömyysturvalain 6 luvun 9 §:ssä taroitettuihin lisäpäiviin ei suoriteta valtionosuutta. Työttömyysvakuutusrahaston osuutena maksetaan työttömyyskassalle näihin päivärahoihin 94,5 prosenttia menoista.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010 ja se on voimassa 31 päivään joulukuuta 2010.

Tätä lakia sovelletaan vuonna 2010 maksettujen ansiopäivärahojen rahoitukseen.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.
